**Notat til kommunestyrets D-sak 004/23** ***Innspill til eierstyring i Vesterålskraft AS***

**Innledning**

Formannskapet fikk i møte 30.11.2023 fremlagt en drøftingssak vedrørende finansieringsalternativer av det heleide selskapet Vesterålen Energi AS. Det ble også redegjort for saken i møtet, hvor det var et par usikkerhetsmomenter som kommunedirektøren skulle svare ut.

Følgende fellesforslag ble foreslått av ordfører Grete Ellingsen, og ble enstemmig vedtatt

*«Vesterålen Energi AS opptar lån i privat bank. Sortland kommune stiller alle sine aksjer som pant eller overfører til VE AS. Kravet om min. 20 % egenkapital i VE AS bortfaller.*

*Sortland kommune avsetter 18,3 MNOK for 2023 som egenkapital som tilføres VE AS.*

*Styret i Vesterålen Energi AS utvides.*

Slik kommunedirektøren oppfatter støtter vedtaket seg på alternativ 2 i drøftingssaken: Lån i privat bank, hvor alle kommunens aksjer settes i pant for å oppnå ønskede lånebetingelser.

Det legges derfor til grunn at Sortland kommune ønsker å beholde majoritetskontroll i Vesterålskraft AS. Dette ivaretas i dag gjennom egne eide aksjer (35 %) og gjennom det heleide selskapet Vesterålen Energi AS (18,8 %).

Eidsfjord Sjøfarm AS har meddelt at de ønsker å avslutte sin finansiering av Vesterålen Energi AS sitt kjøp av selskapets aksjer i Vesterålskraft AS. Denne finansieringen ble i sin tid etablert i forbindelse med at aksjene i Vesterålskraft AS ble overdratt fra Sortland kommune etter at kommunen anvendte sin forkjøpsrett og derved overtok deler av aksjeposten som ble solgt fra Bø kommune til Lofotkraft AS. Selskapet har derfor hatt dialog med bank for å få på plass en refinansiering av dette låneforholdet. Det foreligger nå et tilbud om finansiering fra banken, som betinger at Vesterålen Energi AS tilføres NOK 18 300 000 i en kontantemisjon og dernest at Sortland kommune sine egne eide aksjer (35 %) i Vesterålskraft pantsettes til fordel for Vesterålens Energi AS sitt lån, eller at de samme aksjene tilføres selskapet som et tings innskudd i en kapitalforhøyelse. En pantsettelse er utenfor kommunelovens rammer for hvilke forpliktelser kommunen kan påta seg og man står derfor tilbake med alternativet med kapitalforhøyelse via tings innskudd med aksjene.

Sortland kommune ønsker som eier å bidra til at Vesterålen Energi AS kan imøtekomme bankens lånevilkår, slik at det kan skje en rettidig innfrielse av låneforholdet til Eidsfjord Sjøfarm AS gjennom en refinansiering i bank. Kapitalforhøyelsen gjennom kontantemisjonen og kapitalforhøyelsen gjennom innskudd av aksjene, vil også bidra til at selskapet imøtekommer aksjelovens krav til forsvarlig egenkapital og forsvarlig likviditet.

En samling av Sortland kommune sitt eierskap i Vesterålen Energi AS vil i tillegg gi en bedre og mer helhetlig forvaltning av eierposten i Vesterålskraft AS. En slik intern organisering av kommunen sitt eierskap er en hensiktsmessig modell der man balanserer behovet for er en overordnet politisk eierstyring, kombinert med ønsket om et profesjonelt sammensatt styre i Vesterålen Energi AS, som er uavhengig av kommunen politiske organer.

**Oppsummert**

For å ivareta den forretningsmessige helhetlige forvaltningen av kommunens aksjeverdier og imøtekomme bankens lånevilkår, foreslås det å vurdere følgende vedtak for refinansiering av selskapet lån:

1. Vesterålen Energi AS tilføres NOK 18 300 300 i kontantemisjon. Beløpet dekkes inn gjennom bruk av kommunens disposisjonsfond.

2. Sortland kommunes egne eide aksjer (35 %) i Vesterålskraft AS tilføres Vesterålen Energi AS som et tings innskudd.

3. Alle aksjene i Vesterålen energi AS settes i pant for å imøtekomme bankens lånebetingelser.